

תורתך שאלתי

אחת,
שאלתי
למדתי בענייני ונהגותי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת יתרו תשפ"ד

וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחַתָּנוֹ אֵת כָּל אֲשֶׁר... (יח, ח)

מאחר שיתרו שמעו, מדוע הוצרך לספר לו?

מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי: "למשכו ולקרבו לתורה".

מדרש שכל טוב: "כדי שיודה לישועתן של ישראל".

שְׂרֵי אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמֵשִׁים (יח, כא)

מדוע הוזקקו לכמות כה גדולה של שרים?

רש"י הירש: בחירי עם אלו לא התמנו רק לשבת בדין, אלא הוטל עליהם גם להפיץ תורה בעם, כך שהמצוות שניתנו למשה הובאו באמצעותם לידיעת העם, ומהם למד העם להבינם ולשומרם.

וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׂרִים וְאָבָא.. (יט, ד)

מה ביאור המשל?

רשב"ם: הקב"ה העביר את בני ישראל בתוך הים ביבשה כמו נשרים שפורחים ועוברים ימים.

אבן עזרא: דרכו של הנשר שמגביה לעוף באוויר מעל לכל העופות ואינו מפחד מהם, אלא כולם מפחדים ממנו. הוא מוליך את גוזליו לכל מקום, וכך עשה לנו הקב"ה.

וְהָיוּ נִכְנָיִם לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי (יט, יא)

לאחר שנכתב בפסוק הקודם 'וְקִדְשְׁתֶּם', מדוע הוסיפה זאת התורה?

רש"י: להדגיש שיהיו מובדלים מנשותיהם.

אבן עזרא: שלא יישנו בהם בלילה, כדי שישמעו את קול ה' בבקר, כפי שנהג הכהן הגדול ביום כיפור.

ספורנו: בפסוק הקודם דיברה התורה על הכנה רוחנית ונפשית. בפסוק זה כתבה התורה על הכנת הגוף, שיהיה טהור.

כִּי הוֹצִיא ה' אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם (יח, א)

מדוע ציינה התורה דוקא את יצי"מ?

מדרש שכל טוב: "מגיד ששקולה יציאת מצרים כנגד כל ניסים וגבורות שעשה הקב"ה לישראל".

רש"י: "זו גדולה על כולם" (בשם המכילתא).

וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֵתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ (יח, ה)

מדוע הבנים נכתבו לפני אשת משה?

אבן עזרא: התורה כתבה את הדרך הראויה להליכה, יתרו הלך ראשון אחריו בני משה ואחריהם ציפורה אשת משה.

רש"י הירש: התורה כותבת את הדברים כהווייתם מבחינת משה. רשימת בני המשפחה פותחת בחותנו, ובסוף הרשימה באה אשתו האהובה, בבחינת 'אחרון אחרון חביב', ולכן הבנים נכתבו לפני האשה.

מלבי"ם: הקדים את בניו לחשיבותם בעיני משה. ובפרט למאן דאמר שיתרו בא לאחר מתן תורה, שמאז פירש משה מאשתו.

וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא

אֵלַיך (יח, ו)

איך יתרו אמר זאת למשה?

מדרש רבה (כז, ב): "רבי יהושע אומר: שלח לו ביד שליח, רבי אליעזר אומר: שלח לו אגרת ואמר: עשה בגיני, ואם אין אתה עושה בגיני, עשה בגין אשתך, ואם אין אתה עושה בגינה, עשה בגין בניך. רבי אלעזר אומר: הקב"ה אמר לו: 'צא'".

חזקוני: ענני כבוד הקיפו את בניי והשלוחים נכנסו לתוך הענן. יתרו קשר לו את האגרת בחץ וזרקו פנימה.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

לקבלת 'טעימה', קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח את המילה 'דוגמא' במייל office@shaalti.co.il

וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן הַהָר לֵאמֹר (יט, ג)

מה ביאורה של קריאה זו?

מדרש שכל טוב: "מלמד שהקריאה קדמה לעלייה, שלא היה לו רשות להיכנס למחיצת השכינה, אא"כ הדיבור קראו".

הנצי"ב מוולוז'ין: הקב"ה קרא לו בשמו 'משה', והוא השיב 'הנני'. הקב"ה עדיין לא קרא לו לעלות לראש ההר.

וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ (יט, ח)

מאחר שמשה דיבר, מדוע 'כל העם יחדו' ענו?

רמב"ן: משה אמר את הדברים לזקנים, כשבנ"י שמעו אותם, ולא המתנינו לתשובת הזקנים, אלא 'וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם... נַעֲשֶׂה'.

רלב"ג: משה אמר את הדברים לזקנים. הם הגישו את הדברים לכל העם, שהגיבו ואמרו 'נַעֲשֶׂה'.

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה (כ, א)

מי אמר את עשרת הדברות?

חזקוני: בתחילה הקב"ה אמר את כל התורה בבת אחת ובדיבור אחד. משלא הבינו בני ישראל, חזר המפרש ופירש כל דיבור ודיבור בפני עצמו כדי שיבינום ישראל.

ספורנו: הקב"ה אמר להם את כל עשר הדברות, כפי שכתוב 'אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר ה' אֶל כָּל קְהֵלְכֶם בְּהָר'.

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?

חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולסקי

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ (כ, ב)

מדוע דיבר בלשון יחיד, ולא 'אלוקיכם'?

רבי חיים פלטיאל: הקב"ה צפה שיהיו יחידים שיבטלו חלק מהמצוות (כגון מיכה שביטל את 'אנכי', ירבעם שביטל את 'לא יהיה לך', אבשלום שביטל את 'כבד את אביך', יואב שביטל את 'לא תרצח', אחאב שביטל את 'לא תחמוד'), וכדי לחייבם באופן אישי, שיחושו שזה נוגע אליהם, כתב בלשון יחיד.

לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי (כ, ג)

מדוע היה זה הדיבר השני?

אבן עזרא: הקב"ה אמר: לאחר שתדע שאנכי בראתי הכל, לא יהיה לך אלהים זולתי.

כִּפַּד אֶת אָבִיךָ... לְמַעַן יֵאָרְכוּ יָמֶיךָ (כ, יב)

מדוע במצות כיבוד הורים ניתן שכר זה?

אברבנאל: בהיות האדם גומל חסד לאביו ולאמו שהטיבו עמו ונתנו לו את מציאות חייו וגידולו, יהיה שכרו שיאריך ימים על האדמה ואת המציאות וההווה שעשו לו אבותיו, הוא יעצים ויגדיל כשיאריך ימים ושנים בעולם הזה ויהיו לו בנים ובני בנים.

אור החיים: אריכות ימים אינה שכר על כיבוד הורים, אלא ענין סגולי, שנתן הקב"ה במצוה זו, וגילה על כך בתורה.

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
אינן יותר שאלות!

הרב חגי ולסקי
מרצה ומחבר ספרים רבי מכר,
מציג פריצת דרך בלימוד
פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מחיר
מיוחד

לרגל השלמת ספר שמות

287
במקום 390

הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:

היכנסו לאתר:

shaalti.co.il

במיל:

office@shaalti.co.il

בוואצאפ:

052-9453811

עוד סדרה מחכימה מבית
אחתי.
שאלתי
למדתי ענייני תשובות

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם